

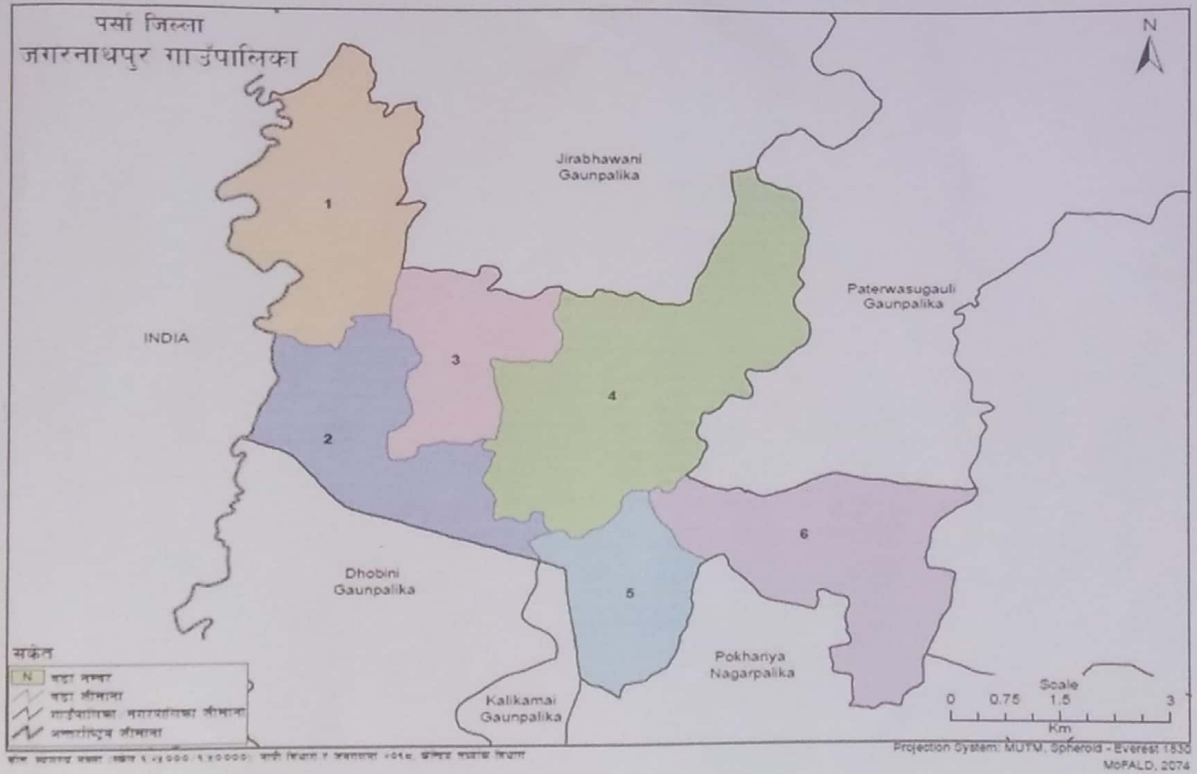
बाल केन्द्रीत विपद् जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रम
Child Centered Disaster Risk Reduction Program (CCDRR)

कार्यक्रम हस्तान्तरण पुस्तिका

Program Handover Document

२०७८

जगरनाथपुर गाउँपालिका, पर्सा

कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने संस्था

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी,
प्रदेश नं. २, शाखा वीरगंज

आर्थिक सहयोग गर्ने संस्था

युनिसेफ नेपाल
युएन हाउस, पुल्चोक
ललितपुर, नेपाल

विषय सूची

खण्ड - १ प्रारम्भिक परिचय

- १.१) पृष्ठभूमी
- १.२) विपदको दृष्टिकोणमा पर्सागढी नगरपालिका
- १.३) बाल केन्द्रीत विपद्जोखिम न्यूनीकरणको परिचय
- १.४) कार्यक्रमको लक्ष्य तथा उद्देश्यहरु

खण्ड - २ कार्यक्रम कार्यान्वयनमा बालकेन्द्रित विपद् जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रम

- २.१) कार्यक्रमबाट सम्पन्न गरिएका मुख्य मुख्यगतिविधिहरु
- २.२) परिणाममा कार्यक्रम(उपलब्धीहरु)
- २.३) कार्यक्रम अवधिमा पर्सागढी नगरपालिकाबाट विपद्जोखिम न्यूनीकरणका क्षेत्रमा गरेका पहलहरु
- २.४) संस्थागत समन्वय र सहकार्य
- २.५) कार्यक्रम कार्यान्वयनका सन्दर्भमा आइपरेका चुनौतीहरु
- २.६) चुनौती समाधान र सिकाईहरु

खण्ड - ३ दीगोपनाका सन्दर्भमा बालकेन्द्रित विपद् जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रम

- ३.१) बाल केन्द्रीत विपद् जोखिम न्यूनीकरणका पहलहरुलाई निरन्तरता दिनको लागि आगामी दिनहरुमा नगरपालिकाले गर्नुपर्ने कार्यहरु
- ३.२) बाल केन्द्रीत विपद् जोखिम न्यूनीकरणका पहलहरुलाई निरन्तरता दिनको लागि आगामी दिनहरुमा कार्यान्वयन गर्ने निकाय(रेडक्रस) ले गर्नुपर्ने कार्यहरु
- ३.२) बाल केन्द्रीत विपद्जोखिम न्यूनीकरणका पहलहरुलाई निरन्तरता दिनको लागि आगामी दिनहरुमा साभेदार संस्था(युनिसेफ)ले गर्नुपर्ने कार्यहरु

खण्ड - ४ व्यवहारिक अभ्यास र लक्ष्य प्राप्तिको सूचक रुपमा बालकेन्द्रित विपद् जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रम

- ४.१) मुलप्रवाहीकरण सम्बन्धमा नगरपालिकाको सुचक कार्यान्वयनको अवस्था
- ४.२) सफलताको कथाहरु
- ४.३) विपद् पूर्वसूचना सञ्जाल
- ४.४) कार्यक्रम हस्तान्तरण प्रमाणपत्र
- ४.५) अनुसूचीहरु (तालिम प्राप्त जनशक्तिहरु, केही महत्वपूर्ण तस्विरहरु, पत्रपत्रिकाका कटिडहरु,

खण्ड - १ प्रारम्भिक परिचय

१.१) पृष्ठभूमी

युनिसेफ नेपालको आर्थिक सहयोगमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटीबाट पर्सा जिल्ला अन्तर्गत जगरनाथपुर गाँउपालिकामा गाँउ पालिकाको सहयोग तथा समन्वयमा सन् २०१७ देखी बाल केन्द्रीत विपद जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रम संचालन भएको हो । प्रारम्भिक अवस्थामा यस पालिकाको वडा नम्बर १ लाई आधारित गरी संचालन गरिएको भएता पनि सन् २०१९ देखी सम्पूर्ण पालिकाको ५ वटै वडालाई कार्यक्षेत्रको रुपमा कार्य गरिएको छ । यो कार्यक्रम एक बालबालिका केन्द्रित समुदायमा आधारित विपद जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रम हो । यो कार्यक्रमको उद्देश्य बाल केन्द्रित विपद जोखिम न्यूनीकरण विधिको माध्यमद्वारा समुदायको उत्थानशीलतामा वृद्धि गर्ने रहेको छ । बाल केन्द्रित विपद जोखिम व्यवस्थापन बालबालिकाका लागी बालबालिकासंग मिलेर विपद जोखिम न्यूनीकरण गर्ने अवधारण हो । जसमा बालबालिका, अभिभावक, समुदाय, सरोकारवाला संस्थाहरु र सरकार सहभागी रहेकाछन् । बाल केन्द्रित विपद व्यवस्थापनको मुख्य उद्देश्य अधिकारवाला (बालबालिका) र दायित्ववाहक (अभिभावक, समुदाय, सेवा प्रदायक र सरकार) विच जवाफदेहितालाई वलियो बनाउने हो । यस अवधारणाले बालबालिकाहरुलाई विपद जोखिम न्यूनीकरणमा सक्रियतापूर्वक भाग लिन सक्ने वातावरण तयार गर्न संचालित परियोजना हो ।

जुनसुकै परियोजनाहरुको पनि एउटा निश्चित अवधी भए जस्तै बाल केन्द्रित विपद जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रमको पनि निश्चित अवधी छ । परियोजना संचालन गर्ने विकास साभेदार निकायहरु तथा गैर सरकारी संस्था र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी सरकारका सहयोगी निकायहरु हुन । यिनीहरुले सरकारले संचालन गर्ने विभिन्न कार्यक्रमहरुमा सहयोगी निकायका रुपमा विषयगत हिसावले सहयोग गर्ने गर्दछन् । देशको संघीय लोकतान्त्रीक व्यवस्थासंगै भएका स्थानीय सरकारहरुलाई विपद व्यवस्थापनका कार्यक्रममा सहयोग गर्ने उद्देश्यले युनिसेफ नेपालको सहयोगमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी मार्फत बाल केन्द्रित विपद जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रम पर्सा जिल्लाको जगरनाथपुर गाँउपालिकामा संचालन गरिएको छ । यस कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य भनेको बालबालिकाहरुलाई विपदको प्रभावबाट बचाउने र विपद जोखिम न्यूनीकरणमा उनीहरुको सिर्जनालाई समावेश गर्ने, बालबालिकाहरुलाई प्राकृतिक र गैर प्राकृतिक प्रकोपबाट सुरक्षित राख्दै संस्थागत विकास गर्नु हो । गाँउपालिका तहमा विपद व्यवस्थापनका कार्यलाई पालिकाको वार्षिक योजना प्रक्रियामा समावेश गर्ने, नीतिगत रुपमा स्पष्टता ल्याउने, पूर्वतयारी, अल्पीकरण, प्रतिकार्य र पुर्वसूचना प्रणालीको विकास गर्ने हो र क्षमता विकाससंगै विकासमा मुलप्रवाहीकरण गर्दै विपद व्यवस्थापनका कार्यहरुसंगै दीगो विकासका लक्ष्यहरु चुम्न हो ।

बालकेन्द्रित विपद जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रमले संचालन भएदेखी गाँउपालिकामा संचालन गरेका मुख्य मुख्य गतिविधिहरु, प्राप्त गरिएका मुख्य उपलब्धीहरु, संस्थागत तथा सामाजिक समन्वय, गाँउपालिकाले गरेका सकारात्मक पहलहरु, चुनौती र अवसरहरु, आगामी दिनमा गाँउपालिका, साभेदार तथा कार्यान्वयन गर्ने निकाय र विपद व्यवस्थापनमा सरोकार राख्ने सरोकारवालाले गर्नुपर्ने दायित्व र कामहरुलाई समावेश गरी कार्यक्रमको निर्धारित अवधी सकिए पश्चात यो हस्तान्तरण प्रतिवेदन तयारी गरी गाँउपालिमा प्रमुख श्री जालिम मियाँ मंसुरीज्यूलाई हस्तान्तरण गरिएको छ ।

१.२) गाँउपालिकाको परिचय

नेपालका ७ प्रदेशहरू मध्ये २ नं. प्रदेश अन्तरगत रहेको पर्सा जिल्ला नारायणी अञ्चलमा रहेका ५ जिल्लाहरू मध्ये १ जिल्ला पर्दछ । यस जिल्लामा महानगरपालिका १, नगरपालिका ३ र गा.पा. १० रहेका छन् । यसै जिल्ला भित्र जगरनाथपुर गाँउपालिका विरगंजबाट ३२.७ कि.मी. पश्चिममा पर्दछ । यस पालिकाको सिमाना पूर्वमा पटेर्वासुगौली गापा, पश्चिममा भारत, उत्तरमा जिराभवानी गापा पर्दछ भने दक्षिणमा धोविनी गापा रहेको छ । कुल क्षेत्रफल करीव ४५.२९ वर्ग कि.मि रहेको छ । राजनैतिक विभाजनका हिसावले यो पालिका जिल्लाको निर्वाचन क्षेत्र नं ४ अन्तरगत रहेको छ । जगरनाथपुर गाँउपालिकाको २०७५ सालको पालिकाको प्रोफाइल अनुसार २८०३० जनसंख्या रहेको छ । जसमा महिला १२६०८ र पुरुष १५४३२ रहेका छन् ।

समुदायको विभिन्न समयमा विपद्का घटनाहरूबाट भएको क्षति, सामाजिक, आर्थिक, भौतिक अवस्थामा पारेको प्रभाव एवं विश्लेषणका आधारमा यस गाउँपालिकामा मुख्य विपद्का समस्याहरू मध्ये बाढी, शितलहर, महामारी, खडेरी, हावाहुरी र आगलागी रहेका छन् । यस गापामा ४ वटा प्राथमिक विधालयहरू रहेका छन् । यसै सन्दर्भमा, विभिन्न प्रकोपहरूका कारण विपद्को सामना गर्नु परीरहेको यस गाउँपालिकामा भविष्यमा घट्ने घटनाहरूमा क्षति नहोस् र यदि भएको खण्डमा न्यून क्षति होस् भनेर स्थानीयस्तरमा विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तयार गरि कार्यान्वयनमा रहेको छ ।

जगरनाथपुर गाँउपालिकाका विशेषताहरू

१. धार्मिक पर्यटन

- शिव मन्दिर
- रामजानकि मन्दिर
- मस्जिद, इदगह

२. कृषि तर्फ

यहाँको अन्नबालिको रूपमा धान, गहुँ, मकैलाई लिइन्छ, यसै गरी प्रमुख नगदेवाली उखु हो भने तेलहन तथा दलहनमा भटमास, तोरी, मास, मसुरी, मुड, तिल पर्दछन साथै आँप, लिची, मेवा, केरा जस्ता गर्मी तथा जाडो याममा फल्ने फलफूल र केही महत्वपूर्ण जडीबुटीहरू यहाँ पाइने गरेको छ ।

१.३) विपद्को दृष्टिकोणमा जगरनाथपुर गाँउपालिका

विपद् व्यवस्थान भनेको विपदसंग सम्बन्धीत संगठनात्मक निर्देशन, कार्य संचालन अर्न्तगत शीप र विषयगत दक्षता एवं क्षमता विकासलाई विपद् व्यवस्थापन भनिन्छ (नेरेसो CBNDRR निदेशिका) । पर्सा जिल्ला समग्रमा बाढी तथा आगलागी, जनावार आतङ्क, चट्याङ, शितलहर, खडेरी, हावाहुरी र सडक दुर्घटना जस्ता मुख्य प्रकोपबाट जोखिममा रहेको छ । विभिन्न सामाजिक प्रकोपहरू जस्तै बालविवाह, लैंगिक हिंसा, मानव वैचविखन, लागू पदार्थ सेवन, अन्धविश्वास, जातीय छुवाछुत जस्ता समस्याहरू पनि उस्तै नै छन् । गाँउपालिकाले विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि नीतिगत र योजनागत ढंगबाट आफ्ना प्रयासहरू अगाडी बढाएको छ । यद्धपी पूर्वतयारीका कार्यक्रमहरूलाई व्यवस्थित प्रक्रियाबाट अगाडी बढाउन सकेको अवस्था भने छैन । पालिकामा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माण गर्ने सिलसिलामा पालिकाका प्रत्येक वडाहरूको संकटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण गर्ने काम भयो । सोबाट पालिकामा पहिलो जोखिमका रूपमा बाढी रहेको छ भने त्यसपछि क्रमशः हावाहुरी, चट्याङ्ग, आगलागी, महामारी, असिना, जनावार आतंक जस्ता प्रकोपको जोखिम पनि विकराल छ । बाढीको हिसावले यो पालिका अझ जोखिममा छ । पालिकाका वडा र पिडारीगुठी, विशनपुरवा, पाडेपुर, पिपराढी, मसहानी, चिलमपटी, दसौता टोलहरू बढी जोखिममा रहेका छन् ।

बालकेन्द्रीत विपद् जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रम संचालन भए देखी पर्सा जिल्ला जगरनाथपुर गाँउपालिकामा जोखिम न्यूनीकरणका कामहरू संचालन भएका छन् । जस्तै : विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी योजना तर्जुमा,

क्षमता विकासका लागी तालिम तथा अभिमुखीकरण, सामग्री भण्डारण र विकास, बजेट विनियोजन र कार्यान्वयन जस्ता गतिविधिहरू संचालनमा छन् । पालिकाले सानास्तरका अल्पीकरणका कामहरू समेत संचालन गरेको छ । समग्रमा यो हेर्दा जगरनाथपुर गाउँपालिका बहु प्रकोपको जोखिममा रहेको छ ।

- १) बाढी
- २) आगलागी
- ३) शितलहर
- ५) जंगली जनावर आतंक
- ६) महामारी
- ७) हावाहुरी/चट्याङ्ग
- ८) खडेरी

१.३ क) जगरनाथपुर गाउँपालिकाको जनसंख्या र बालबालिकाको जोखिम विश्लेषण (संक्षिप्त)

प्रदेश नं.२ को तराई जिल्ला पर्सास्थित जगरनाथपुर गाउँपालिकाको २०७५ सालको जनगणना तथा पालिकाको प्रोफाइल अनुसार २८०३० जनसंख्या रहेको छ । जसमा महिला १२६०८ र पुरुष १५४३२ छन् । त्यसमा पनि बालबालिकाको संख्या बालक ११७३९ बालिका ९८३३ छन् । अपाङ्ग २६० एकल ५३० र जेष्ठ नागरीक ३२५ छन् । जगरनाथपुर गाउँपालिकामा सामाजिक प्रकोपको हिसावले बाल विवाह जोखिम छ । प्राकृतिक तथा गैर प्राकृतिक प्रकोपको जोखिमले हिसावले व्याख्या गर्दा पालिका विद्यालय भवनहरू कमजोर छन् जसका कारण बालबालिकाहरू जोखिममा रहेका छन् । विद्यालय भवनहरू हावाहरूले वर्षेनी जसो छाना उडाउने हुनाले पठनपाठनमा अवरोध हुने, केही स्थानमा जंगली जनावरले विद्यालय जानमा अवरोध पुराउने गरेका छन् । केहि भवनहरू भुकम्प प्रतिरोधी छैनन् । केहि विद्यालयमा, खेल मैदानहरू जोखिममा छन् जनचेतनाको कमी छ ।

१.४) बाल केन्द्रीत विपद् जोखिम न्यूनीकरणको परिचय

यो एक बालबालिका केन्द्रित समुदायमा आधारित विपद् जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रम हो । यो कार्यक्रमको उद्देश्य बाल केन्द्रित विपद् जोखिम न्यूनीकरण विधिको माध्यमद्वारा समुदायको उत्थानशीलतामा वृद्धि गर्ने रहेकोछ, विपद् व्यवस्थापन भनेको विपद्सँग सम्बन्धित सबै पक्षहरू समावेश भएको एउटा सामूहिक अवधारणाहो जसले विपद्का लागि योजना तर्जुमा तथा विपद्लाई सम्बोधन गर्ने कार्यका सम्पूर्ण पक्षहरूलाई यसले समेटेको छ। विपद्का जोखिम र परिणाम दुवैको व्यवस्थापनलाई सम्बोधन गर्दछ प्रकोपको प्रतिकूल प्रभाव तथा विपद्का सम्भावनाहरूलाई कम गर्नका निमित्त रणनीति, नीति तथा गतिविधिहरूको कार्यान्वयन गर्नका लागि प्रशासनिक निर्देशन,सङ्गठनात्मक तथा कार्य सञ्चालनगत सीप तथा क्षमताहरू प्रयोग गर्ने व्यवस्थित प्रक्रियालाई विपद् जोखिम व्यवस्थापन (नेरेसो CDBRR) भनिन्छ ।

बाल केन्द्रित विपद् जोखिम व्यवस्थापन बालबालिकाका लागि बालबालिकासँग मिलेर विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्ने अवधारण हो जसमा बालबालिका, अभिभावक,समुदाय, दायित्व वाहक संस्थाहरू र सरकार सहभागी हुन्छ । बाल केन्द्रित विपद् व्यवस्थापनको मुख्य उद्देश्य अधिकारवाला (बालबालिका) र दायित्व वाहक (अभिभावक, समुदाय, सेवा प्रदायक र सरकार) बीच जवाफदेहितालाई बलियो बनाउने अवधारणा हो । बालबालिकाहरूलाई विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा सक्रियतापूर्वक भाग लिन सक्ने वातावरण तयार गर्दछ ।

बाल केन्द्रीत विपद् जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रमको उद्देश्य भनेको विपद् व्यवस्थापनमा प्रभावकारी पूर्वतयारी, समयमा नै खोज तथा उद्धार र विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि बालबालिका, किशोर किशोरीहरू तथा स्थानीय समुदायको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने, स्थानीय समुदायले पहिचान गरेका विपद् जोखिम

न्यूनीकरणका गतिविधिहरू नेपाल सरकारको स्थानीय एवं राष्ट्रिय आवधिक तथा नियमित योजनाहरू, विकासका रणनीतिहरू तथा नीतिहरूमा समावेश गर्नका लागि 'स्थानीय, जिल्ला तथा राष्ट्रियस्तरका सरोकारवालाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रमका उपलब्धिहरूको (नतिजाहरूको) प्रचार प्रसार, नतिजामा आधारित अभिलेखहरू, उत्कृष्ट अभ्यासहरू, कार्यक्रमबाट सिकिएका पाठहरूको आधारमा एकृतित विपद् जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा स्थानीय, क्षेत्रीय तथा राष्ट्रियस्तरका सरोकारवाला निकायहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्नु हो । विभिन्न समिति समूहहरूमा बालबालिकाको सहभागीता अनिवार्य गर्ने, प्रौढहरूले बालबालिकाको कुरा सुन्ने र त्यसको कार्यान्वयन गर्ने वातावरण, बालबालिकाहरूलाई पनि निर्णय प्रक्रियामा सहभागी गराउने, विपद्को जोखिम पहिचान, विश्लेषण, योजना निर्माण र कार्यान्वयन, अनुगमनमा बालबालिकालाई सहभागीता गराउने बालबालिकाहरूको सहभागिता सम्बन्धि नीतिगत व्यवस्था गर्ने लगायत विधिबाट बालबालिकालाई सहभागिता गर्न सकिन्छ ।

बालबालिकाहरू परिवर्तनका संवाहक हुन, भविष्यका कर्णधार हुन । देशको भविष्य बालबालिकाहरूको काँधमा छ भन्न सकिन्छ । विपद् व्यवस्थापन सन्दर्भमा बालबालिका, वृद्धवृद्धा, अपाङ्ग, महिला तथा गर्भवती महिलाहरू संकटासन्न समुदायको रूपमा हेरिएको छ । सधैं भरी बालबालिकाहरूलाई संकटासन्न समुदायका रूपमा हेरिनु हुन्न, बालबालिकाहरू संकटासन्न समुदाय मात्र होइनन् बरु उनीहरूको रचानात्मक सुभाव तथा क्रियाशीलता र उनीहरूले संचालन गर्ने गतिविधिहरू विपद् व्यवस्थापनका लागि महत्वपूर्ण योगदान हुन्छ भन्ने हेतुले बाल केन्द्रित विपद् व्यवस्थापनको अवधारणको विकास भएको हो । अको तर्फ विगतका विपद् घटनाहरूमा जम्मा जनसंख्याको करिब ४० प्रतिशत बालबालिका प्रभावित हुने गरेका छन् । विपद्को समयमा बालबालिकाहरू मृत्यू हुने, घाइते हुने, अङ्गभङ्ग हुने, अपहरण पर्ने, बेचबिखनमा पर्न सक्ने, बलात्कृत हुने तथा श्रमशोषण हुने खालका खतराहरू हुन्छन् र यसबाट बालबालिकाहरूलाई उत्थानशील बनाउनको लागि महत्वपूर्ण विषयको रूपमा बालकेन्द्रित विपद् व्यवस्थापन अवधारणाको आवश्यकता भएको हो । यस अवस्थामा बालबालिकाहरूले स्वयंले जोखिम पहिचान गर्न, विश्लेषण गर्न, योजना बनाई कार्यान्वयन गर्न र जोखिम न्यूनीकरण गर्न महत्वपूर्ण भूमिका निभाउन सक्दछन् । बालबालिकाहरूले आफ्नो ज्ञान, सीपको प्रयोग गरेर प्रौढहरूसँगै सुरक्षित र उत्थानशील समुदाय निर्माणको लागि योगदान दिन सक्छन् । यसरी बालबालिकालाई केन्द्रमा राखी बालबालिकाहरूसँगै अभिभावक, समुदाय र सरकारी निकायका सेवा प्रदायकहरूको सहभागीतामा बालबालिकाको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन गर्न संचालन गरिने कार्य नै बाल केन्द्रित विपद् जोखिम न्यूनीकरण हो ।

बालबालिका केन्द्रित विपद् जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रम समुदायलाई उत्थानशील बनाउने एक प्रक्रिया हो । यस अवधारणामा बालबालिकाहरू केवल लाभ पाउने व्यक्तिको रूपमा न भई एक अभियान कर्ताको रूपमा रहन्छन् । व्यक्ति, साथी समुह, घर परिवार र छिमेकीमा प्रभाव पारेर विपद्को जोखिम कम गर्न लागि पर्छन् । कार्यक्रमबाट बालबालिकाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्य गरिन्छ, जसले उनीहरूले आफ्नो आवाज उठाउन सक्नु र सम्बन्धित निकायले उनीहरूको कुरा सुनुन, जसले विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्न सहयोग पुगोस भन्ने हो । यसरी समग्र रूपमा हेर्दा बाल केन्द्रित विपद् जोखिम न्यूनीकरण भनेको प्रकोपका प्रभावबाट उनीहरूमा पर्ने असर कम गर्नुका साथै विपद् व्यवस्थापनका समग्र प्रक्रियामा बालबालिकाको अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गर्नु हो ।

बालबालिकाका महत्वपूर्ण विषय वस्तुहरू तथा सवालहरूलाई विपद् व्यवस्थापन योजना प्रक्रियामा समावेश गरी ती योजनाहरूलाई सम्बोधन गरिनु हो । बालबालिका संकटासन्न समुह मात्र होइन, परिवर्तनका सवाहक पनि हुन र भविष्यको जिम्मेवारी यिनीहरूकै काँधमा छ भन्ने कुराको हेक्का प्रौढहरूले, नीति निर्माताहरूले राख्न जरुरी छ । विपद् व्यवस्थापनका हरेक चरणमा बाल सहभागिता सुनिश्चित गर्नु आजको आवश्यकता हो । यसमा सबै सरोकारवालाहरूले ध्यान दिनु जरुरी छ । यसका लागि बालबालिकाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्नुका साथै घर देखि विद्यालय तथा समुदाय सुरक्षित गर्नुपर्दछ । बालबालिकाहरूलाई

आपतकालीन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा विकासको मुल प्रवाहमा उनीहरुलाई सहभागी गराई विपद उत्थानशील समुदायको निर्माण आजको आवश्यकता हो ।

१.५) कार्यक्रमको लक्ष्य तथा कार्यक्रमको उद्देश्यहरु

- ❖ विपद व्यवस्थापनमा प्रभावकारी पूर्वतयारी, समयमा नै खोज तथा उद्धार र विपद जोखिम न्यूनीकरणका लागि बालबालिका, किशोर किशोरीहरु तथा स्थानीय समुदायको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- ❖ स्थानीय समुदायले पहिचान गरेका विपद जोखिम न्यूनीकरणका गतिविधिहरु नेपाल सरकारको स्थानीय एव राष्ट्रिय आवधिक तथा नियमित योजनाहरु, विकासका रणनीतिहरु तथा नीतिहरुमा समावेश गर्नका लागि स्थानीय, जिल्ला तथा राष्ट्रिय स्तरका सरोकारवालाहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- ❖ कार्यक्रमका उपलब्धिहरुको(नतिजाहरुको) प्रचार प्रसार, नतिजामा आधारित अभिलेखहरु, उत्कृष्ट अभ्यासहरु कार्यक्रमबाट सिकिएका पाठहरुको आधारमा एककित विपदजोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा स्थानीय, क्षेत्रीय तथा राष्ट्रिय स्तरका सरोकारवाला निकायहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने।

खण्ड - २ कार्यक्रम कार्यान्वयनमा बालकेन्द्रित विपद जोखिम न्यूनीकरण

२.१) कार्यक्रमबाट सम्पन्न गरिएका मुख्य मुख्य गतिविधिहरु

बालकेन्द्रित विपद जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रम अन्तरगत पर्सा जिल्ला पर्सागढी नगरपालिकामा संचालन भएको मुख्य मुख्य गतिविधिहरु विशेष गरी क्षमता विकास र जनचेतना मूलक गतिविधिहरु, स्थानीय विपद तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माण, क्षमता विकास तालिम, योजना तर्जुमा कार्यक्रम, बालक्लव व्यवस्थापन, सचेतना मुलक गतिविधि, साना खालका अल्पीकरण कार्यक्रम, पुर्व सूचाना प्रणाली सूचना संचालन निर्माण जस्ता गतिविधिहरु गरी सम्पन्न भएका छन । यस लगायत निम्नानुसार गतिविधिहरु यस अवधीमा सम्पन्न भएको छ ।

- कार्यक्रमको जिल्ला, नगर तथा वडास्तरमा परिचयात्मक अभिमुखिकरण
- बाल क्लवको गठन तथा परिचालनमा सहजीकरण,
- नगर तथा वडास्तरमा विपद जोखिम न्यूनीकरणका लागि संगठन संरचना निर्माण ।
- पालिकामा विपद सम्बन्धी ऐन, नियम, निर्देशिका र विपद पूर्वतयारी योजनामा सहजीकरण ।
- स्थानीय योजना निर्माणमा सहजीकरण तथा सहभागिता जनाउनुका साथै बस्ती स्तरका विपद जोखिम न्यूनीकरणका योजना छनौटमा समुदायलाई समन्वय तथा सहजीकरण ।
- नगरपालिकाको वार्षिक योजनामा विपदका सवालहरुलाई मुलप्रावाहीकरणमा समन्वय तथा सहजीकरण ।
- साना स्तरका बालकेन्द्रित विपद अल्पीकरणका योजना कार्यान्वयन र निर्माण
- पूर्वसूचना प्रणालीलाई सबलीकरण
- विपद सचेतना तथा क्षमता विकास तालिम
- प्रतिकार्य सामाग्रीको भण्डारण र वितरण

- जिल्ला स्तरमा तथा स्थानीय सरकार संग समन्वय ।
- बालबालिका, वडा तथा नगरपालिकाका कार्यालय, जुनियर तथा युवा रेडक्रस सर्कलसंग समन्वय ।
- आधारभूत प्राथमिक उपचार तालिम ।
- सामुदायिक खोज तथा उदार तालिम ।
- बालसमुह एवं बाल सन्जालहरुलाई क्षमता अभिवृद्धि तालिम ।
- विपद पश्चात क्षतिको लेखाजोखा सम्बन्धी प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (IRA) तालिम
- वडास्तरीय बालसमुह एवं बाल सन्जालहरुलाई जलवायु परिवर्तन एवं विपद जोखिम न्युनिकरण सम्बन्धी अभिमुखिकरण ।
- बाल समुह एवं बाल सन्जालहरुलाई स्टेशनरी वाकस सहित सहयोग ।
- विपद अल्पिकरण कार्यक्रम अन्तर्गत (तटवन्ध, चेकडयाम निर्माण, कलर्भट निर्माण, विधालयको पर्खालहरुको निर्माण)
- जिल्ला एवं पालिकास्तरीय कृत्रिम घटना अभ्यास ।
- अन्तर जिल्ला भ्रमण ।
- नियमित अनुगमन ।

२.२) परिणाममा कार्यक्रम(उपलब्धीहरु)

१) उपलब्धी-१ :

विपद् पूर्वतयारी, प्रतिकार्य तथा पुनर्लाभ र जलवायु जोखिमको प्रभावकारी न्यूनीकरणका लागि स्थानीय ज्ञान, सीप र क्षमता अभिवृद्धि भएको छ ।

२.२) परिणाममा कार्यक्रम (उपलब्धीहरु)

- ❖ बाल केन्द्रित विपद् जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रमको प्रभाव स्वरूप बालबालिकाहरुको बाल क्लवहरु गठन तथा परिचालित हुनका साथै विपद पूर्वतयारीको ज्ञान आर्जन र परिवार तथा समुदायमा सिकेको ज्ञान प्रसार, सचेतना मुलक कार्यक्रम संचालन गरेका छन् भने उनीहरुको क्षमता तथा नेतृत्व विकास भएको छ जसमा बालबालिका तथा समुदायका मानिसहरुले प्रत्यक्ष रुपमा अभिमुखिकरण लिएका छन् । खोज तथा उद्धार तालिममा पटक पटक गरि ७६ जना, (बालबालिका), प्राथमिक उपचार तालिममा ७२ जना बालबालिका), संकटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण तालिममा ३५ जना (नगर सरोकारवाला) लेभल-ए (आधारभूत खोज तथा उद्धार र आपतकालीन स्वास्थ्य) तालिममा २४ (वयस्क) ले तालिम प्राप्त गरेका छन् ।
- ❖ बाल बालिकाहरु विद्यालय, समुदायमा र स्वयं व्यक्तिगत जीवनमा आइपर्ने प्रकोप, जोखिम तथा संकटासन्नता पहिचान गरेका छन् जस्तै : बाढी तथा आगलागी, शितलहर, महामारी, खडेरी, भूकम्प हावाहुरी तथा चट्याङ्ग । उनीहरुले आफूलाई विपद्बाट हुन सक्ने क्षतीलाई न्यूनीकरण गर्न उपाय तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि योजना तयार गरी वडा सभा तथा गाउँसभाबाट अनुमोदन गरेका छन् ।
- ❖ समुदाय तथा पालिकास्तरमा लगभग २५ जना जनप्रतिधिहरुले विपद् व्यवस्थापन, जलवायु परिवर्तन र स्थानीय योजना निर्माण प्रक्रिया सम्बन्धी तालिम लिएका छन् । विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी सचेत हुदै विपद् व्यवस्थापनको कार्यलाई स्थानीय सरकारको कार्ययोजना समावेश गरी विकासको लागि योजना, ऐन, नियम तथा निर्देशिका र बजेट विनियोजन गरी अगाडी बढेका छन् ।

सम्पन्न अल्पीकरणका कार्यहरुको विवरण

क्रस	सम्पन्न गरिएका अल्पिकरण योजनाहरु	जम्मा बजेट	कार्यक्रम बाट	वडा र पालिका तथा अन्य बाट
१	ने.रा.प्रा.वि.पिडारीगुठीमा छात्र छात्राहरुकोलागी ५० थान डेस्क,वेन्च र टेबुलकुर्सि	६०००००	४,०००००	२०००००
२	सानोपिडारी र ठुलोपिडारी विचमा कलभट निर्माण	९०००००	४००,०००.	५०००००
३	पिपराढी र ने.रा.प्रा.वि विचमा कलभट निर्माण	९०००००	२००,०००.	७०००००
४	विशानपुरवा र ने.रा.प्रा.वि विचमा कलभट निर्माण	२६०,०००.	२,५०,०००	११००००
	जम्मा	२७,६०,०००/-	१२,५०,०००/-	१५,१०,०००/-

- ❖ बाल केन्द्रित विपद अल्पीकरणका सम्पन्न गतिविधीले बालबाबालिकालाई पठन पाठनमा सहज र सुरक्षित महसुस गरेका छन् । समुदायको धारणमा परिवर्तन भएको छ,, उनीहरुले प्रकोपका जोखिमलाई कम गर्नका लागि बहस पैरवी गर्न सुरु गरेका छन् ।
- ❖ जलवायु परिर्तनका असरसंग जुध्नका लागि समुदायले प्रयास अगाडी बढाएका छन् जस्तै : वृक्षारोपण, मौषम अनुकुलन कृषि र पानीका मुहानको संरक्षण ।
- ❖ जिल्ला सरोकारवाला निकायहरुसंग समन्वयमा वृद्धि भएको तथा कार्यक्रमका हरेक चरणमा समावेशीतालाई निश्चित गरीएको । समुदायका मानिसहरु विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी सचेत भएको ।
- ❖ समुदायका मानिसहरु विपद जोखिम न्यूनीकरणका विषयमा सचेत भएका छन् । उनीहरुले आफ्नो समुदायमा भएको प्रकोपहरुको पहिचाहन गरी पूर्वतयारीका लागि बस्तीस्तरका योजना छनौटमा विपदका सवालहरुलाई उठान गर्न सुरु गरेका छन् ।
- ❖ नगरस्तरीय बाल संजालको संयोजनमा वडास्तरमा गई सचेतना फैलाउन काम गरेका छन् ।
- ❖ विपद् व्यवस्थापनका लागि प्रत्येक वर्ष रकम विनियोजन गरेको छ ।
- ❖ विषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायको गठन र परिचालन भएको अवस्था छ ।
- ❖ विषयगत समितिहरुको केहि क्षमता विकास भएको छ ।

उपलब्धी ३ विपद् पूर्वतयारी, प्रतिकार्य जलवायु तथा जोखिम व्यवस्थापनका लागि स्थानीयस्तरमा संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि भएको हुनेछ ।

- ❖ गाँउपालिकामा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति र वडास्तरमा वडास्तरीय विपद व्यवस्थापन समिती गठन भएको छ ।
- ❖ गाँउपालिकास्तरमा नगरपालिकाको विपद जोखिम न्यूनीकरणका तथा व्यवस्थापनका लागि ऐन निर्माण गरेको छ । त्यसै गरी स्थानीय विपद तथा जलवायु उत्थानशिल योजना, विपद व्यवस्थापन कोष परिचालन निर्देशिका निर्माण गरेको छ ।
- ❖ यस आर्थिक वर्षको लागि विपद व्यवस्थापनका लागि ४०,००,०००/- रकम विनियोजन गरेको छ । वडाहरुले पनि केही रकम विनियोजन गरेका छन् । अल्पीकरणका कार्यहरुका लागि कोषको व्यवस्था गरेको छ ।

२.३) कार्यक्रम अवधीमा जगरनाथपुर गाँउपालिकाबाट विपद् जोखिम न्यूनीकरणका क्षेत्रमा गरेका पहलहरु

- गाँउ पालिकाले संस्थागत संरचनाको विकास गरेको छ । जस्तै: पालिका स्तरमा र वडा स्तरमा विपद् व्यवस्थापन समितिको गठन र योजना निर्माण कार्यका लागि सहजीकरण गरेको ।
- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी ऐन, स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानशील योजना, विपद् व्यवस्थान कोष परिचालन निर्देशिका निर्माण गरी लागु गरेको छ ।
- विपद् व्यवस्थापनका लागि हरेक वर्ष पालिका तथा वडाहरुमा उल्लेखनीय बजेटको व्यवस्थापन गरिएको छ । साथै विकासका योजनाहरु निर्माण गर्दा विपद्लाई मध्यनजर गरी गर्ने कार्यहरु सम्पन्न गरिएको छ ।
- वार्षिक योजना तर्जुमा प्रक्रियामा विपद्का सवालहरुलाई समावेश गर्ने गरेको छ ।
- विपद् सम्पर्क व्यक्ति तोकी कार्य अगाडी बढाइएको छ ।
- कोरोना संक्रमणका समयमा प्रभावकारी समन्वय, प्रतिकार्य गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरी राहत तथा प्रतिकार्य गरिएको छ ।
- कोरोनाबाट प्रभावित न्यून आय भएका परिवारहरुलाई खाद्यान्न सहयोग त्यसै गरी सुविधायुक्त क्वारेन्टाइन तथा बटुवाका लागि खानाको प्रवन्ध गरिएको छ ।
- बाढी, शितलहर, आगलागी प्रभावित परिवारलाई तत्काल राहत वितरण गरेको ।

➤ २.४) संस्थागत समन्वय र सहकार्य

नेपाल रेडक्रस सोसाइटीबाट युनिसेफ नेपालको सहयोगमा पर्सा जिल्ला जगरनाथपुर गाँउ पालिका मा संचालित बाल केन्द्रित विपद् जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रमले समन्वय र सहकार्यका लागि बढाएका प्रयासहरु निम्नानुसार छन् ।

- कार्यक्रम संचालनका लागि युनिसेफ, रेडक्रस र गाँउ पालिका विचको समन्वय
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसंग सहकार्य र समन्वय
- जिल्लाका विषयगत कार्यालयहरुसंगको समन्वय ।

कार्यक्रमका उपलब्धीहरु

सूचक	परियोजना संचालन हुनुभन्दा अगाडिको अवस्था	परियोजनाको सहयोगमा भएको गतिविधिहरु	प्राप्त गरिएको उपलब्धी तथा रिजल्ट
विपद जोखिम न्यूनीकरण संग सम्बन्धीत संयन्त्र, जोखिम विश्लेषण, प्रतिकार्य योजना, ऐन तथा कोष व्यवस्थापन योजना	राज्यको पुर्नसंरचना र परियोजनाको सुरुवात संगै भएको र भर्खर मात्र स्थानीय तह गठन भएको अवस्थामा विपद जोखिम न्यूनीकरण संग सम्बन्धीत गतिविधिहरु व्यवस्थित नभएको ।	➤ स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति गठन र परिचालन ➤ नगरपालिकाको जोखिम विश्लेषण, जोखिम पार्श्वचित्र निर्माण ➤ स्थानीय विपद तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माण ➤ विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन निर्माण, विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण र विपद व्यवस्थापन कोष तथा परिचालन निर्देशिका तयार भएको । ➤ वडा स्तरमा आपतकालीन पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम ➤ प्रतिकार्य सुचना संजालको निर्माण तथा प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा अभिमुखीकरण ➤ जिल्ला तथा पालिका स्तरमा कृतिम घटना अभ्यास	➤ पालिकाले प्रत्येक वडामा वडा स्तरीय विपद व्यवस्थापन समितिको गठन गरी परिचालन गरेको । ➤ विपद व्यवस्थापन समितिको नियमित बैठक बस्ने र आवश्यक निर्णय लिने गरेको ➤ पालिकाको वार्षिक सभाबाट विपदका लागि बजेट विनियोजन गर्ने र खर्च गर्ने गरेको ➤ विपदको प्रतिकार्यका लागी पालिकामा निर्मित ऐन, प्रतिकार्य योजनाका आधारमा गर्ने गरेको । ➤ प्रतिकार्यका लागि कलस्टर पद्धतिलाई अवलध्वन गर्न सुरु गरिएको । ➤ वडा स्तरमा विभिन्न प्रतिकार्य समुहहरु गठन भई परिचालन भएको । ➤ वडा देखि समुदायका मानिसहरु विपद प्रतिकार्य प्रक्रियाका बारेमा सचेत भएको छन् । ➤ स्थानीय जनप्रतिनिधीहरु विपदको लेखाजोखा प्रक्रियाका बारेमा सचेत भएका छन् ।
बालबालिका केन्द्रित विपद जोखिम न्यूनीकरण	१) नगरपालिकामा बाल केन्द्रित विपद जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रम नभएको । २) बालबालिकाहरुलाई विपद सम्बन्धी ज्ञान नभएको ।	१) बालबालिकाहरुका लागि विपद जोखिम न्यूनीकरण, जलवायु परिवर्तन, जोखिम, विपद शब्दावली, बारेमा पालिका १७०० जनालाई यस सम्बन्धी तालिम प्रदान गरिएको । २) बालबालिका लाई विपदको समयमा आत्मरक्षाका लागि प्राथमिक उपचार, खोज तथा उद्धार सम्बन्धी तालिम र नेतृत्व विकासका लागि क्षमता विकास तालिम प्रदान गरिएको । ३) वडा तथा नगरपालिकाको वार्षिक योजना तर्जुमा प्रक्रियामा आफ्नो अधिकार सहित विपद जोखिम न्यूनीकरणका सवालहरुलाई उठान गर्न सक्षम भएको छन् ।	१) बालबालिकाहरु विपदबाट बालबालिकामा पर्न सक्ने असरका बारेमा सचेत छन् र उनीहरु आफ्ना क्लवका अन्य साथीहरुलाई अभिमुखीकरण गर्ने गरेको छन् । २) नगर स्तरीय बालक्लवले नगर स्तरमा विपद सम्बन्धी सचेतना मुलक कार्यक्रमहरु संचालन गरेका छन् । ३) वडा तथा बस्ती स्तरमा हुने वार्षिक योजना तर्जुमामा उपस्थित भई आफ्ना मागहरु राखी अर्थपुर्ण सहभागीता जनाएका छन्

समुदाय स्तरमा विपद जोखिम न्यूनीकरण	समुदाय स्तरमा विपद जोखिम न्यूनीकरण, विपद पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रमहरु संचालन नभएको	१) समुदाय स्तरमा विपद जोखिम न्यूनीकरण, जलवायू परिवर्तन अनुकुलनका उपायहरुका बारेमा सचेतना फैलाइएको । २) समुदायमा आधारित संघसंस्थाका प्रतिनिधीहरु र सरोकारवालाहरुलाई विपद जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी सचेतना	२) समुदायका मानिसहरु पारिवारिक विपद पुर्वतयारी योजना निर्माण ३०० घरधुरी २) सहकारी, महिला समुह,आमा समुह लगायत समुदाय स्तरीय समितिहरुले विपद सचेतना कार्यक्रमहरु संचालन गरेका छन् ।
बाल केन्द्रीत विपद अल्पीकरण कार्यक्रमहरु	विपद अल्पीकरण कार्यक्रम बाल केन्द्रित कम हुने गरेका ।	विभिन्न किसिमका स्थानीय विपद तथा जलवायू उत्थानशील योजनामा आधारित रही अल्पीकरणका कार्यहरु संचालन भएका ।	विपद अल्पीकरणका कार्यहरुबाट बालबालिकाहरु लाभान्वित भएका छन् ।
सामाजिक समावेशीकरण	निरन्तरता	१) परियोजना अन्तरगत संचालन भएको सवै गविविधीहरुमा पुरुषको तुलनामा महिला सहभागीता बढी भएको, २) सचेतनाका गवितिविधीहरु र अल्पीकरणका कार्यहरु दलित समुदायमा केन्द्रित गरिएको ।	१) महिला सहभागिता उच्चतम् रहेको र उहाँहरुले आफुले प्रतिनिधित्व गरेको संस्थामा विपद सम्बन्धी छलफल चलाएका छन् ।

२.५) चुनौती तथा समाधान ।

क्र.स	चुनौती	समाधानका लागी गरीएका प्रयास	सिकाई	सुझाव
१	देशको संरचनामा परिवर्तन	समन्वय	परिवर्तित संरचना बमोजिम कार्यक्रम गतिविधिहरु समायोजन र संचालन	
२)	निर्वाचन आचार संहिता	निर्वाचन कार्यालयसंग समन्वय गरी नियमित गतिविधिलाई मात्र संचालन	सवै निकायसंग प्रयाप्त समन्वय गर्नु पर्ने ।	
३)	विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी ऐन कानूनको अभाव	योजना निर्माणका लागी सहजीकरण गरीएको	गाँउ पालिका ले निर्माण गरीएको योजना अनुरूप काम गर्नु पर्ने ।	
४)	जनप्रतिनिधि तथा स्थानीय समुदायमा विपद सम्बन्धी ज्ञान तथा जागरुकतामा कमी	सोही बमोजिम कार्यक्रम संचालन गरीएको ।		

खण्ड - ३ दिगोपनाका सन्दर्भमा बालकेन्द्रित विपद जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रम

३.१) बाल केन्द्रीत विपदजोखिम न्यूनीकरणका पहलहरुलाई निरन्तरता दिनको लागि आगामी दिनहरुमा नगरपालिकाले गर्नुपर्ने कार्यहरु

- ❖ बाल केन्द्रित विपद जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रम अन्तरगत भएको सवल पक्षहरुलाई नगरपालिकाले अपनत्व लिई यसलाई मुलप्रवाहीकरण गर्दै लजाने र समुदायमा प्रचार प्रसार गर्ने गरी विपद जोखिम न्यूनीकरणका लागी विभिन्न सचेतनामुलक र्यहरुका गर्ने ।
- ❖ विनीयोजित बजेटलाई पूर्वतयारी, अल्पीकरण र आकस्मिक कोषका रुपमा वर्गीकरण गरी कार्यान्वयनमा दिने ।
- ❖ वन, वातावरण र विपद व्यवस्थापन शाखा वा महाशाखाको गठन गरी यसलाई छुट्टै तरीकाले संचालन गन
- ❖ विपद जोखिम न्यूनीकरण सूचना केन्द्रको स्थापना, स्थानीय आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्रको स्थापना संचालन गर्ने ।
- ❖ विपद जोखिम न्यूनीकरणका लागी नगरपालिकाले निर्माण गरेका ऐन, नीति तथा कार्यक्रमहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने ।
- ❖ आवश्यकता अनुसार योजना अद्यावधिक गर्दै जाने ।
- ❖ समुदाय र विद्यालयस्तरमा सुयुक्त रुपमा सचेतना अभियान संचालन गर्ने ।
- ❖ कम्तीमा वर्षमा १ पटक र कलस्टरस्तरमा कृत्रिम घटना अभ्यास संचालन गर्ने ।

- ❖ बालबालिकामा विपदबाट पर्ने प्रभाव कम गर्न विद्यालयमा हुने जोखिम कम गर्ने जस्तै : भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण, बाल मैत्री बाटो, शौचालय, खानेपानी तथा सरसफाई, खेल मैदान, हावाहुरी र चट्याङ प्रतिरोधी भवन निर्माण र मर्मत सुधारमा जोड दिने ।
- ❖ पूर्वतयारी र अल्पीकरण कार्यहरूमा जोड दिने ।

३.२) बाल केन्द्रीत विपद्जोखिम न्यूनीकरणका पहलहरूलाई निरन्तरता दिनको लागि आगामी दिनहरूमा कार्यान्वय गर्ने निकाय (रेडक्रस) ले गर्नुपर्ने कार्यहरू

- नेपाल रेडक्रस सोसाइटी मार्फत युवा तथा जुनियर सर्कल, उपशाखाहरूलाई विपद जोखिम न्यूनीकरण कार्यहरूमा परीचालन गर्ने र सो को अनुगमन गर्ने ।
- सोसाइटीका वार्षिक कार्यक्रमहरूमा बाल केन्द्रीत विपद जोखिम न्यूनीकरणका सवालहरूलाई मुलप्रवाहीकरण गर्दै लैजाने ।
- अनुगमन तथा पृष्ठपोषण गर्दै जाने ।

३.२) बाल केन्द्रीत विपद् जोखिम न्यूनीकरणका पहलहरूलाई निरन्तरता दिनको लागि आगामी दिनहरूमा साभेदार संस्था (युनिसेफ) ले गर्नुपर्ने कार्यहरू

- नगरपालिका तथा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी प्रदेश नं.२ शाखासंग निरन्तर समन्वय, कार्यक्रमको अनुगमन र प्रतिवेदन प्राप्त गर्ने र आवश्यक पृष्ठपोषण गर्ने ।
- कार्यक्रम विस्तारको लागी सहकार्यको लागी पहल गर्ने

खण्ड - ४ व्यवहारीक अभ्यास र लक्ष्य प्राप्तीको सूचक रुपमामा बालकेन्द्रीत विपद जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रम

४.१) मुलप्रवाहीकरण सम्बन्धमा गाँउपालिकाको सूचक कार्यान्वयनको अवस्था मुलप्रवाहीकरण के हो ?

- ❖ विषयगत क्षेत्रमा विपद्जोखिम न्यूनीकरण र जलवायु परिवर्तनका सवालहरू नीति, रणनीति, कार्यक्रम र बजेटमा समावेश गर्ने प्रक्रियालाई मुलप्रवाहीकरण भनिन्छ ।
- ❖ विपद् जोखिम न्यूनीकरण र जलवायु परिवर्तनका सवालहरूलाई दैनिक गतिविधिहरूमा भल्किने गरी कार्य गर्ने तरिकालाई मुलप्रवाहीकरण भनिन्छ ।
- ❖ पटके रुपमा मुलप्रवाहीकरणका सवालहरूलाई उठाउने र पछि निरन्तरता नदिने जस्ता कार्यहरूबाट मुलप्रवाहीकरण हुनसक्दैन ।
- ❖ दैनिक गतिविधिहरूमा यसको छलफल गर्ने, जोखिम कसरी कम गर्ने, जलवायु परिवर्तनसंग जुध्ने, भन्ने विषय सरोकार र छलफलको विषय हुनुपर्दछ ।
- ❖ विषयगत क्षेत्रमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण र जलवायु परिवर्तनका सवालहरू मुलप्रवाहीकरण भयो भन्ने विषयगत क्षेत्र आफूले गरिने कार्यहरू बलियो र दिगो हुन्छ ।

आर्थिक विकास समिति

समिति सम्बन्धित उपक्षेत्र :

कृषि, उद्योग तथा वाणिज्य, पर्यटन, सहकारी, वित्तिय क्षेत्र

सि.नं	मुलप्रवाहिकरण गतिविधीहरु	कार्यान्वयनमा भएको	अल्पकालिन योजना	मध्यमकालिन योजना	दिर्घकालिन योजना	कैफियत
१	कृषिमा खडेरी सहन सक्ने, डुवान सहन सक्ने प्रजातीको विकास	/				
२	खेतियोग्य जमिनहरुको संरक्षणगर्नु तटबन्ध चेकडयाम,बृक्षारोपन गर्नु					
३	माछा पोखरी, पोल्ट्री फर्म, तर खेती गरिएका स्थान, पशु फार्म विपद्को जोखिमबाट सुरक्षित तरिकाले निर्माण					
४	वन्यजन्तुवाट क्षतिहुन सक्ने,अन्नवाली जोगाउने काम					
५	अकाशेपानी संकलन प्लाष्टिक पोखरी निर्माण पानीको प्रयोग					
६	टनेल खेतीको प्रयोग रोग तथा किराको प्रयोगका नियन्त्रण					
७	उद्योग तथा वाणिज्यमा कलकारखानाहरु भुकम्प,वाढी,रआगलागीको जोखिम बाट बच्ने उपाय गरी निर्माण गर्नु					
८	आगलागी बाट बच्ने उपकरणहरु कलकारखानामा हुनु					
९	पर्यटनमा पर्यटकीय महत्वको संरचनाहरु मठ मन्दिर,गुम्बाका प्रबलिकरण गर्नु					
१०	पदयात्रामा जाने पर्यटकहरुलाई मौसम सम्बन्धि जानकारी दिन व्यवस्था मिलाउनु					
११	सहकारी तथ वित्तिय क्षेत्रले विपद जोखिम न्युनिकरण र व्यवस्थापन सम्बन्धि ज्ञान प्राप्त गर्न कोष छुटयाउनु					
१२	सामाजिक दायित्व अर्न्तगत जोखिम न्युनिकरणका कार्यहरु					

सामाजिक विकास

शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, संस्कृति, लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण
शिक्षामा मुलप्रवाहिकरणको उदाहरण

सि.नं	मुल प्रवाहिकरण गतिविधिहरु	कार्यान्वयनमा भएको	अल्पकालिन योजना	मध्यमकालिन योजना	दीर्घकालिन योजना	कैफियत
१	स्कूल, कलेज निर्माणस्थल भुकम्प, बाढी, र आगलागी तथा हावाहुरीको प्रकोपबाट सुरक्षित छ, छैन हेर्ने	/				
२	स्थान ठीक छ भने विद्यालय भवन साथै शौचालय निर्माण गर्दा भुकम्प प्रतिरोध आगलागीबाट हावाहुरीले क्षति नगर्ने अपांगता बालमैत्री र महिला मैत्री बनाउने					
३	चट्याड.को लागि अर्थ राख्ने					
४	छाना नउडाउन प्याराफिट लगाइ निर्माण गर्ने					
५	विपद समयको लागि भनेर ढोकाहरु बाहिर खोल्न मिल्ने गरी बनाउने सो अनुरूप डिजाइन इस्टिमेट गर्ने					
६	निर्माण गर्दा बालमैत्री र अपाङ्गता मैत्री भयो भएन अनुगमन गर्ने					
७	असल र बलिया सामग्रीको प्रयोग डिजाइन अनुसार कार्य भएको छ, छैन अनुगमन गर्ने					
८	विद्यालयमा हुने जोखिम नक्शाकर्त गरी विद्यालयसुरक्षा योजना बनाउने					
९	पहिचान गरिएका जोखिम स्थानहरुमा अल्पीकरणका कार्यहरु गर्ने					
१०	विद्यार्थीहरुलाई भुकम्प आगलागी, बाढी बाट कसरी जोगिने भन्ने सम्बन्ध नमुना अभ्यास गराउने					
११	शिक्षक तथा विद्यार्थीहरु लाई प्राथमिक उपचारको तालिम दिने र विद्यालयमा फस्ट एडका समानहरु राख्ने					
१२	पाठ्यक्रममा र अतिरिक्त क्रियाकलापहरुमा विपद् जोखिम सम्बन्धि चेतनामुलक कार्यक्रम राख्ने					
१३	शिक्षकहरुलाई विपद् जोखिम अवधारणा सम्बन्धि तालिम दिने					
१४	विद्यालयमा वर्षातको पानी अनुगमन					

	गर्ने र यन्त्र राख्ने र पुर्वसुचना सम्बन्धि तालिम दिने					
१५	विधालयको संरचनागत सुरक्षाको लागि आधारभूत क्रियाकलापहरु पहिचान गर्ने					
१६	अधारभूत क्रियाकलापहरु संचालन गर्ने साथै मर्मत संभारका कार्यहरु गर्न					
१७	निर्माणकार्य गर्दा गुणस्तरिय कार्य नभएका अनुगमन गर्ने					
१८	विधालय व्यवस्थापन समितिका विपद सम्बन्धि भुमिका र जिम्मेवारी स्पष्ट गर्ने					
१९	विपद सम्पर्क व्यक्ति, जैसी सम्पर्क व्यक्तिको छनोट गर्ने					
२०	विधालय व्यवस्थापन समिति प्रधानध्यापक, विपद सम्पर्क व्यक्ति, जैसी सम्पर्क व्यक्तिलाई विपद जोखिम न्युनिकरण अवधारणा र विपद लेखा जोखाका विधिहरुवारे तालिम दिने					
२१	तालिम प्राप्त सहभागीले विधालयमा शिक्षक तथा कर्मचारीलाई तालिम दिने					
२२	आफनो विधालयको विपद संरक्षण र शान्ति क्षेत्र सम्बन्धि जोखिम विश्लेषण गर्ने					
२३	आफनो विपद जोखिम न्युनिकरण संरक्षण र विधालय शान्ति क्षेत्र सम्बन्धि क्रियाकलापहरु पहिचान गर्ने					
२४	विधालय सुधार योजनामा समावेश भएका स साना अल्पीकरण सम्बन्धि कार्य गर्ने					
२५	स्थानीय तथा वडाका अन्य सरोकारवाला सग समन्वय गर्ने जस्तै नेपाल प्रहरी, रेडक्रस स्वास्थ्य संस्था					
२६	पाठ्य पुस्तकमा विपद जोखिम न्युनिकरण संरक्षण र विधालय शान्ति क्षेत्र सम्बन्धि विषयहरु समावेश गरी अध्ययन गराउने।					
२७	विधालयमा विपद जोखिम न्युनिकरण, पुर्वतयारी, र अल्पिकरण सम्बन्धी अतिरिक्त क्रियाकलापहरु संचालन गर्ने					
२८	विधालयमा संरक्षण र विधालय शान्ति क्षेत्र सम्बन्धि कक्षा संचालन गर्ने					
२९	समुदाय र विधालय बीच विपद संरक्षण र विधालय शान्ति क्षेत्र सम्बन्धि जनचेतना जगाउने समय समयमा अन्तरक्रिया कार्यक्रमहरु गर्ने।					

सामाजिक विकास

खानेपानी तथा सरसफाइमा मुल प्रवाहिकरण

सि.नं	मुल प्रवाहिकरण गतिविधीहरु	कार्यान्वयनमा भएको	अल्पकालिन योजना	मध्यम कालिन योजना	दीर्घकालिन योजना	कैफियत
१	पालिका तथा वडास्तरमा खानेपानी तथा सरसफाइ कमिटी गठन गर्ने	/				
२	खानेपानीका संरचनाहरुको बहु प्रकोप लेखा जोखा गर्ने					
३	खानेपानी का संरचना निर्माण गर्दा कुन कुन प्रकोप बाट क्षति हुन सक्छ या सक्छैन भनि सर्भे गर्ने					
४	जोखिम क्षेत्र छ भने संरचनाहरुलाई बनाउने पर्ने अवस्था आएमा उक्त संरचना जोगाउन तारजालि छेकवार लगाउने जस्ता कार्य संग संगै गर्ने					
५	पाइपलाइन ३ फिट मुनि गाड्ने र पुर्ने					
६	मुहानमा इन्टेक बनाइ पानी प्रदुषित हुन बाट बचाउने					
७	खानेपानी शुद्धिकरणका साधनहरु पियुष,वाटरगार्ड,वाड्ने र प्रयोग गर्ने तरिका राम्रो संग बताउने					
८	खुल्ला दिसामुक्त क्षेत्रमा पुर्ण सरसफाइ कार्यक्रम संचालन गर्ने					
९	विधालय वा समुदायमा धारा शौचालय बनाउदा पानीमा नडुल्ने गरी उच्चस्थानमा बनाउने					
१०	पानी सुरक्षित योजना बनाउने					
११	खडेरी हुने क्षेत्रमा आकाशे पानीको संकलन सुविधाहरु घैटो कार्यक्रम,डम आदिको वितरण गर्ने					
१२	पानी उपभोक्ता समितीलाई जोखिम व्यवस्थापन बारे तालिम दिने					
१३	पानी जम्न नलिन नालिह सफा गर्ने र पानीको निकास गर्ने					
१४	आपतकालिन अवस्थाकालागी पानि शुद्धिकरणका सामग्रीहरु संकलन गरी राख्ने					
१५	अस्थायी शौचालयका प्यानहरु पाइपहरु फिटिगहरु त्रिपालहरु भण्डारण गरी राख्ने					
१६	खानेपानीका संरचनाहरु बाल मैत्रि र अपांगता मैत्रि बनाउने					
१७	पानीकोमुहान वरिपरि बाटो खन्न नदिन र वृक्षारोपण गर्ने					
१८	वाढी बाट खानेपानी संरचना सुरक्षित राख्न पानीलाई निकास दिने					
१९	आपतकालिन कोषको स्थापना गर्ने					

सामाजिक विकास

स्वास्थ्यमा मूल प्रवाहिकरण

(राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य ढाँचा २०१३ अनुसार)

सि.नं	मूल प्रवाहिकरण गतिविधिहरू	कार्यान्वयनमा भएको	अल्पकालिन योजना	मध्यमकालिन योजना	दिर्घकालिन योजना	कैफियत
१	स्वास्थ्य संरचनाहरूको बहुप्रकोप लेखाजोखा गर्ने र जोखिम न्यूनीकरण गर्न योजना	/				
२	स्वास्थ्य संरचनाहरू भुकम्प प्रतिरोधी र बाढी जाने स्थानहरूमा नबनाउने					
३	सम्बन्धन भै सकेका स्वास्थ्य संरचनाहरूको प्रचलिकरण गर्ने					
४	स्वास्थ्य संस्थाहरूको विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी लेखाजोखा गर्ने र सोहि अनुसार क्षमता अभिवृद्धि गर्ने					
५	खोप कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने					
६	आपतकालिन अवस्थाकालागी औषधिहरू भण्डारण गरी राख्ने, समय समयमा अनुगमन गर्ने र म्याद सकिएका औषधिहरू परिवर्तन गर्ने					
७	आर आर टी टोलीहरू खडा गर्ने उनिहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने र आवश्यक बजेटहरू छुटाउने					
८	समय समयमा नमुना अभ्यास गर्ने देखिएका कमि कमजोरीहरू हटाउन योजना बनाइ कार्य गर्ने					
९	सुत्केरी सामग्रीहरू भण्डारण गरी राख्ने					
१०	विपद् जोखिम लेखाजोखा अनुगमन तथा प्रतिवेदन फारामहरूमा पोषण सम्बन्धि सुचना आउने प्रावधान राख्ने					
११	गर्भवति तथा स्तनपान गराइ रहेका महिलाहरू ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूका पोषणको लागि आवश्यक सामग्रीहरू भण्डारण गरी राख्ने					
१२	स्वास्थ्य र पोषण सम्बन्धि पालिका, प्रदेश संधिय तहमा आपतकालिन योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने					

सामाजिक विकास

संरक्षणमा मूल प्रवाहिकरण

(संरक्षण विषयगत क्षेत्रको राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०७३ महिला बालबालिका तथा

समाजकल्याण मन्त्रालय

सि.नं	मूलप्रवाहिकरण गतिविधिहरू	कार्यान्वयनमा भएको	अल्पकालिन योजना	मध्यमकालिन योजना	दीर्घकालिन योजना	कैफियत
१	सार्वजनिक पद धारण गर्ने व्यक्तिहरूलाई संरक्षणको तालिम दिने	/				
२	महिला बालबालिका अपांगता भएका व्यक्ति र जेष्ठ नागरिकको सुरक्षा सम्बन्धि व्यवस्था गर्ने					
३	महिला आवास गृह, पुर्नस्थापना, जेष्ठ नागरिक केन्द्र, भुकम्प, बाढी र आगलागीबाट सुरक्षित तरिकाले निर्माण गर्ने					
४	सबैलाई सुरक्षाका उपायहरूबारे जानकारी दिने					
५	मनोविमर्शकर्ता तयार गर्ने					
६	आपात्कालिन अवस्थाका लागि महिला, बालबालिका, अपांगता भएका व्यक्ति र जेष्ठ नागरिकलाई आवश्यक पर्ने हाइजिनकिट, डिगनीटी किट, ट्विलचियर, लठी बैशाखी जस्ता सामग्रीहरू भण्डारण गरी राख्ने					
७	संरक्षण सम्बन्धि खण्डिकृत तथ्याक संकलन विश्लेषण र प्रचार गर्ने					
८	लैंगिक हिंसा, निगरानी, समुह बाल संरक्षण समिति गठन र परिचालन गर्ने					
९	विपद जोखिम लेखाजोखा अनुगमन, तथा प्रतिवेदन फारामहरूमा संरक्षण सम्बन्धि सुचना आउने प्रावधानहरू राख्ने					
१०	गर्भवति तथा स्तनपान गराइ रहेका महिलाहरू, ५ वर्ष मुनीका बालबालिकाहरूको पोषणको लागि आवश्यक सामग्रीहरू भण्डारण गरी राख्ने					
११	कुपोषण सम्बन्धि पहिले नै पहिचान गरि त्यसका समाधानको तयारी गर्ने					

पूर्वाधार विकास समिति

(सडक तथा पुल फोलुगे पुल, सिचाइ, भवन, तथा शहरी विकास, उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत, बैकलीक उर्जा, वनाउने क्रममा विपद् जोखिम न्युनिकरण मुलप्रवाहिकरण)

सि.नं	मुलप्रवाहिकरण गतिविधीहरु	कार्यान्वयनमा भएको	अल्पकालिन योजना	मध्यमकालिन योजना	दिर्घकालिन योजना	कैफियत
१	नगर तथा गाँउपालिकाले बाढी तथा पहिरो जाने क्षेत्रमा घर तथा सार्वजनिक भवनहरु बनाउने इजाजत नदिने	/				
२	भवन आंचार सहितालाइ कडाइका साथ लागु गर्ने					
३	बाटो बनाउँदा बाढी पहिरो जान्छ जाँदै नभने विकासका संरचनाहरु बनाउने					
४	यदी पहिरो र बाढी जान सक्ने सम्भावना छ भने ग्याविन वाल तथा वृक्षारोपणका कार्य संग सगै गर्ने					
५	सडक बनाउँदा सडकको दायाँ बाँया पानी निकास हुने संरचना बनाउने					
६	भुकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण कडाइका साथ लागु गर्ने, जनचेतना जगाउने, मिस्त्री, ठेकदारहरुलाइ तालिम दिने					
७	ग्रामिण लघुविद्युतका संरचनाहरु पावर हाउस आदि बाढी, पहिरो र भुकम्पबाट सुरक्षित तरिकाले निर्माण गर्न र जोखिम स्थानको संरचनाहरुमा सुरक्षाका उपायहरु अपनाउने					
८	सिंचाईका संरचनाहरु जस्तै: कुलो, नहर, बनाउँदा बाढीपहिरोले न विगार्ने तरिकाले बनाउने र सो नहर कुलोमा बालवालिकाहरु बटुवाहरुलाइ हुन सक्ने जोखिम कम गर्ने संरचना निर्माण गर्ने					
९	सवै सरकारी भवनहरु वा सार्वजनिक भवनहरुमा सुरक्षित बाहिर निस्कने व्यवस्था मिलाउनु					
१०	सार्वजनिक भवन तथा शौचालयहरु अपागता बालवालिका र महिला मैत्रि निर्माण गर्ने					
११	गाँउपालिका र नगरपालिकाको भुगोललाइ आधार मानेर भण्डार गृहहरु तयार गर्ने र आपतकालिन अवस्थाका सामग्रीहरु भण्डारण गर्ने					

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति

वन, तथा भुसंरक्षण, जलाधार संरक्षण, वातावरण संरक्षण, जलवायू परिवर्तन, फोहरमैला व्यवस्थापन जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण तथा विपद् व्यवस्थापन ।

सि.नं	मुल प्रवाहिकरण गतिविधीहरु	कार्यान्वयनमा भएको	अल्पकालिन योजना	मध्यमकालिन योजना	दीर्घकालिन योजना	कैफियत
१	पानी मुहान वरिपरि वृक्षारोपण, मुहान वरिपरि सडक खन नदिने	/				
२	खोलाबाट गिटी, बालुवा अत्यधिक मात्रामा फिक्न रोक लगाउने					
३	खालि डाँडाहरुमा वृक्षारोपण गर्ने नदि नियन्त्रणका कार्यहरु गर्ने					
४	नदि कटान तथा पहिरो रोकथाम गर्ने					
५	विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि आवश्यक सामग्रीहरु, खानेपानी, औषधि, खाधानहरुको बन्दोवस्तीका सामग्रीहरु भण्डारण गर्ने					
६	फोहर संकलन, प्रशोधन र विर्सजन गर्ने					
७	विपद् जोखिम न्युनिकरण र व्यवस्थापन समिति गठन गर्ने र क्षमता विकास गर्ने					
८	तालिम प्राप्त जनशक्तिको रोष्टर तयार गरि परिचालन सुनिश्चित गर्ने					
९	पालिका तथा समुदायमा संगठनात्मक आधार तयार गर्ने					
१०	विपद् जोखिम न्युनिकरण सम्बन्धि जानकारीमा पहुँच बढाउने					
११	बहुप्रकोप जोखिम तथा क्षमता विश्लेषण प्रणालिको विकास गर्ने					
१२	समुदायमा पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य टोली गठन गर्न सहयोग गर्ने					
१३	पालिका तथा समुदायस्तरमा विपद् तथा जलवायू उत्थानशिल योजना निर्माण गर्ने र सहयोग गर्ने					
१४	विपद् जोखिम न्युनिकरण सम्बन्धि कोषको स्थापना र परिचालन निर्देशिका तयार गर्ने र सहयोग गर्ने					
१५	समुदायको व्यवस्थित विपद्न्युनिकरण श्रोतमा पहुँच बढाउने					
१६	स्थानिय तहमा विपद् तथा जलवायू जन्य जोखिम न्युनिकरणका उपायहरुको कार्यान्वयन गर्ने गराउने					
१७	समुदायमा आधारित पुर्व सुचना प्रणाली जडान र परिचालन गर्ने गराउने					

सुशासन र संस्थागत विकास

मानव संसाधन विकास, संस्थागत क्षमताविकास, संस्थागत पुर्वाधार, नागरिक वडापत्र तथा टोक्न प्रणाली, सेवा प्रवाहका विधुतिय सुचना प्रविधिको प्रयोग, सुचना तथा व्यवस्थापन संचार

क्र.सं.	मुलप्रवाहिकरण गतिविधीहरु	कार्यान्वयनमा भएको	अल्पकालिन योजना	मध्यमकालिन योजना	दीर्घकालिन योजना	कैफियत
१	विपद् जोखिम न्युनिकरण र जलवायु परिवर्तन अनुकूलन सम्बन्धि दक्ष जनशक्ति विकास गर्न योजना बनाउने र कार्यान्वयन गर्न गराउने	/				
२	खोज तथा उद्धार गर्न सक्ने, अग्नी नियन्त्रण गर्न सक्ने, प्राथमिक उपचार, मनोसामाजिक परामर्श दिन सक्ने दक्ष जनशक्ति तयार गर्ने गराउने					
३	अपांगता मैत्री पूर्व चेतावनी प्रणालिको विकास गर्ने गराउने					
४	विपद् व्यवस्थापन कोष खडा गर्ने र कोषको परिचालन सम्बन्धि निर्देशिका तयार तथा कार्यान्वयन गर्ने गराउने					
५	विकास निर्माणका कार्यहरु गुणस्तरिय सामग्रीहरु प्रयोग नभएको, भवन आचार संहिता पालना भए नभएको, विकासका कार्यगर्दा वातावरणीय अध्ययन भए नभएको अनुगमन गर्ने					
६	विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन र जलवायु परिवर्तन अनुकूलनको कार्यान्वयनको जवाफ देहिता सुनिश्चित गर्ने					

सफलताको कथा

म मा भएको परिवर्तन

म दिपराणी कुमारी राम हो । म साविक गाविस पिडारीगुठी को वडा नं. ७ हाल जगरनाथपुर गा.पा. वडा नं. १ मा वस्छु । म वाल सन्जालको सदस्य भएकोले पिडारीगुठीमा सञ्चालित विपद् जोखिम न्युनिकरण कार्यक्रमले सञ्चालन गरेको आधारभूत प्राथमिक उपचार तालिममा सहभागी हुने मौका पाइयो । तालिमको शुरुवातमा साह्रै गाह्रो लाग्यो किनकि सैद्धान्तिक सँगसँगै प्रयोगात्मक अभ्यास पनि गर्नु परेकोले । समय समयमा प्रशिक्षक ज्यूहरुले अन्तिम मूल्याङ्कनमा सफल भएन भन्ने सफलको प्रमाण पत्र पाउनु हुन्न भन्नु भएको कारणले मैले मेहनत गरे र सफल पनि भए । सो तालिम मलाई साह्रै राम्रो लाग्यो । किनकी कुनै पनि मानिस विरामी र घाइते भएमा ज्यान बचाउन सक्ने व्यवहारिक तरिकाहरु जानेकोमा । सफल पनि भए । सो तालिम मलाई साह्रै राम्रो लाग्यो । किनकी कुनै पनि मानिस विरामी र घाइते भएमा ज्यान बचाउन सक्ने व्यवहारिक तरिकाहरु जानेकोमा । मैले सो तालिम लिएपछि आफ्नो समुदायमा कसैलाई केही चोटपटक लागेमा तुरुन्त घटनास्थलमा गई प्राथमिक उपचार गर्ने गरेको छु । र अहिले कसैलाई चोटपटक लागेमा म कहाँ आफै आएर प्राथमिक उपचार गर्ने गरेको पनि छ । यसमा म किन खुशि छु भने कहिलेकाही समुदायहरुले यिनी त रेडक्रसले दिएको तालिम लिएर आएपछि त डाक्टर पो भएछ भनेर पनि भन्ने गर्न थालेका छन । त्यसकारण प्राथमिक उपचार तालिम नलिनु भन्दाको अगाडि म जुनियर रेडक्रस

सर्कलको सदस्य मात्र थिए भने आज आएर समाजलाई सेवा गर्न सक्ने भएको छु । त्यसकारण हरपुर गाविसमा सञ्चालित विपद जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रमलाई हृदय देखि नै धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

दिपराणी कुमारी राम

जगरनाथपुर गा.पा.वडा नं.१

क) जगरनाथपुर गाउँपालिकाको स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको नामावली :

क्र.स.	पदाधिकारीको नाम	पद		सम्पर्क नम्बर	
१	जालिम मियाँ	अध्यक्ष	गा.पा.अध्यक्ष	९८५५०२२५०९	
२	विस्मीलाह खातुन	उपाध्यक्ष	उपाध्यक्ष	९८५५०३५६६४	
३	मगरु राउत गदी	सदस्य	वडा अध्यक्ष	९८४५६०९९०४	
४	प्रभु प्रसाद कुर्मि	सदस्य	वडा अध्यक्ष	९८४५२५६७९९	
५	नगिना राउत यादव	सदस्य	वडा अध्यक्ष	९८४५६८०६७९	
६	प्रमुनाथ प्रसाद नुनिया	सदस्य	वडा अध्यक्ष	९८०९२५०९५२	
७	विहारी महतो	सदस्य	वडा अध्यक्ष	९८६९६७८७९५	
८	अयोध्या प्रसाद कुर्मि	सदस्य	वडा अध्यक्ष	९८५५०३३२६५	
९	दिपेन्द्र कुमार चौधरी	सदस्य	वडा अध्यक्ष	९८४५४२६०६७	
१०	लछ्मन वैठा	सदस्य		९८०९१४६४६८	
११	रिजवाना खातुन	सदस्य		९८१७२६७५६५	
१२	अमित कुमार गी	सदस्य		९८५५०७९४००	
१३	उत्तम सिंह क्षेत्री	सदस्य		९८५५०९६९६६	
१४	दिपेन्द्र दास थारु	सदस्य		९८५५०९३६००	
१५	स दाम हुसैन	सदस्य		९८१७२९८३९७	
१६	मजमुल्लाह अहम्मद	सदस्य		९८०७९३०६४६	
१७	प्रभेन्द्र प्रसाद साह	सदस्य	स्वास्थ्य प्रमुख	९८५५०२७२५४	
१८	नरेश महतो कौइरी	सदस्य		९८१५२८८४९७	
१९	शसस्त्र वेश कैम्प	सदस्य		९८०४४४२०९६	
२०	पाण्डेपुर प्रहरीचौकि	सदस्य		९८५५०९०७९६	
२१	धुरेन्द्र प्रसाद कुर्मि	सदस्य	ने रे सो औराहा उपशाखा		

ख) लेभल-ए (खोज तथा उद्धार र आपात्कालीन स्वास्थ्य) प्रशिक्षण प्राप्त वयस्क सहभागीहरुको नामावली

क्र.स.	सहभागीको नाम	ठेगाना
१	मन्जु देवि	जगरनाथपुर गा.पा.५
२	अनिषा पटेल	जगरनाथपुर गा.पा.५
३	सोयव अख्तर अंसारी	जगरनाथपुर गा.पा.१
४	मजमूलाह अहम्मद	जगरनाथपुर गा.पा.४
५	सुमित कुमार पटेल	जगरनाथपुर गा.पा.६
६	अखिलेश प्रसाद यादव	जगरनाथपुर गा.पा.२
७	भोला प्रसाद यादव	जगरनाथपुर गा.पा.३

ग) आधारभूत प्राथमिक उपचार प्रशिक्षण प्राप्त वयस्क सहभागीहरूको नामावली

क्र.सं.	सहभागीको नाम	ठेगाना
१	अशोक कुमार महतो	जगरनाथपुर गा.पा. ५
२	सन्तोष कुमार पटेल	जगरनाथपुर गा.पा. २
३	रोहित प्रसाद यादव	जगरनाथपुर गा.पा. ३
४	सफरदिन गदी	जगरनाथपुर गा.पा. १
५	मनोज चौधरी	जगरनाथपुर गा.पा. ९
६	शारदा देवि	जगरनाथपुर गा.पा. ४
७	अजय कुमार यादव	जगरनाथपुर गा.पा. ७

घ) आधारभूत प्राथमिक उपचार पुर्नताजगी प्रशिक्षण प्राप्त बालबालिकाहरूको नामावली

क्र.सं.	सहभागीको नाम	ठेगाना
१	फरियाज आलम गदी	जगरनाथपुर गा.पा. १
२	सुजित कुमार पटेल	जगरनाथपुर गा.पा. ६
३	सुवास प्रसाद यादव	जगरनाथपुर गा.पा. २
४	अजय प्रसाद यादव	जगरनाथपुर गा.पा. ४
५	रन्जित कुमार पटेल	जगरनाथपुर गा.पा. ६
६	कन्हैया राम	जगरनाथपुर गा.पा. ४
७	संजनी कुमारी यादव	जगरनाथपुर गा.पा. ३
८	श्यामबाबू साह	जगरनाथपुर गा.पा. २

ड) सामुदायिक विपद् जोखिम योजना तर्जुमा दोस्रो कार्यशाला गोष्ठी

स्थान : पिडारीगुठी वडा कार्यालय

क्र.सं.	नाम	ठेगाना	निकाय / पद
१	किरण बहादुर वि.क.	गाविस कार्यालय पिडारीगुठी	गाविस सचिव
२	नन्द किशोर गिरी	पिडारीगुठी ८	का.स.
३	लक्ष्मी साह तेली	पिडारीगुठी ९	समाजसेवी
४	दिनेश व. क्षेत्री	पिडारीगुठी ९	स्था.वि.व्य.स.स.
५	भिखम पटेल	पिडारीगुठी ९	स्था.वि.व्य.स.स.
६	जोखम राम चमार	पिडारीगुठी ७	स्था.वि.व्य.स.स.
७	मुखलाल पटेल	पिडारीगुठी ९	समाजसेवी
८	उमेश कुमार साह	पिडारीगुठी ४	स्था.वि.व्य.स.स.
९	मन्जुदेवि चमार	पिडारीगुठी ७	समाजसेवी
१०	धनीलाल साह	पिडारीगुठी ३	समाजसेवी
११	अजय चौवे	पिडारीगुठी ९	वाल क्लव
१२	साक्षी कुमारी गिरि	पिडारीगुठी ९	समाजसेवी
१३	मुन्ना साह कलवार	पिडारीगुठी ९	वाल क्लव
१४	धर्मशिला कुमारी चमार	पिडारीगुठी ७	नागरिक सचेतना केन्द्र
१५	दुरपती देवि चमार	पिडारीगुठी ७	समाजसेवी
१६	सन्तु पटेल	पिडारीगुठी ७	

१७	रसिद मिया	पिडारीगुठी ४	
१८	फुलमति खातुन	पिडारीगुठी ५	स्था.वि.व्य.स.स.
१९	धनञ्जय चौवे	पिडारीगुठी ९	समाजसेवी
२०	दिपेन्द्र कुमार चतुर्वेदी	पिडारीगुठी ९	समाजसेवी
२१	अरविन्द गिरि	पिडारीगुठी ८	सामाजिक परिचालक
२२	आरबुन नेशा	पिडारीगुठी ८	कार्यालय सहायक
२३	रविशंकर क्षेत्री	पिडारीगुठी ९	वाल सञ्जाल
२४	टिंकु चौवे	पिडारीगुठी ९	फिल्ड मोबिलाइजर
२५	वृजेश क्षेत्री	पिडारीगुठी ९	समाजसेवी
२६	जयप्रकाश पटेल	पिडारीगुठी ९	समाजसेवी
२७	तुल वहादुर तमाङ्ग	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	कार्यालय सहयोगि
			कार्यक्रम अधिकृत

ब) नेपाल रेडक्रस सोसाइटी पर्सा शाखाद्वारा संचालित कार्यक्रम अन्तरगत विपद पश्चात प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा तालिम लिएको सहभागीहरुको नामावलि ।

जगरनाथपुर गाउँपालिका

क्र.सं.	सहभागीको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
१	विस्मीलाह खातुन	उप प्रमुख	
२	म.शरिफ गदी	वि.व्य. सदस्य	
३	श्रीलाल प्रसाद यादव	वडा अध्यक्ष ५	
४	प्रभु प्रसाद कुर्मि	वडा अध्यक्ष २	
५	नगिना राउत अहिर	वडा अध्यक्ष ३	
६	प्रभु प्रसाद नुनियाँ	वडा अध्यक्ष ४	
७	मगरु राउत गदि	वडा अध्यक्ष १	
८	सफरदिन गदी	सदस्य LDMC	
९	नन्दकिशोर गिरी	वडा सचिव १	
१०	दिपेन्द्र कुमार चतुर्वेदी	वडा सचिव ५	
११	वेचन प्रसाद थारु	वडा सचिव ६	
१२	प्रेम हाजरा	सदस्य LDMC	
१३	सुनिलकुमार चौरिडा	सदस्य LDMC	
१४	रुपनारायण प्रसाद चौधरी	सदस्य LDMC	
१५	सुधामियाँ	सदस्य LDMC	
१६	मकिम मियाँ असारी	सदस्य LDMC	
१७	मनसफ मियाँ	सदस्य LDMC	
१८	रोहित प्रसाद अहिर	वडा सचिव ४	
१९	मजमुल्लाह मियाँ	सदस्य LDMC	
२०	जफिर अहम्मद	सदस्य LDMC	
२१	राजकिशोर साह	सदस्य LDMC	
२२	जुमन मियाँ	वडा सचिव	
२३	हरिनारायण साह	सदस्य LDMC	
२४	वीरेन्द्र चौरसिया	सा.प.	
२५	असरफ मियाँ		

छ) वालकेन्द्रित जोखिम विश्लेषण प्रशिक्षण प्राप्त सहभागिको नामावली :
स्थान : विरगंज, पर्सा

क्र सं	नाम	ठेगाना	निकाय/ पद
१	अर्जुन पटेल	पिडारीगुठी ९	वाल सञ्जाल अध्यक्ष
२	आरवुन नेशा	पिडारीगुठी ८	वाल सञ्जाल सदस्य
३	म.साहिल अख्तर	पिडारीगुठी ६	वाल सञ्जाल सदस्य
४	संतोष कुमार साह	पिडारीगुठी ८	वाल सञ्जाल सदस्य
५	धर्मशिला कुमारी राम	पिडारीगुठी ७	वाल सञ्जाल सदस्य
६	साक्षी कुमारी गिरी	पिडारीगुठी ९	वाल सञ्जाल सदस्य
७	रविशंकर क्षेत्री	पिडारीगुठी ९	फिल्ड मोविलाईजर
८	दिपेन्द्र चर्तुवेदी	पिडारीगुठी ९	गाविस सामाजिक परिचालक

ज) संकटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण प्रशिक्षण लिएको सहभागिको नामावली :
स्थान : विरगंज, पर्सा

क्र सं	नाम	ठेगाना	निकाय/ पद
१	दिनेश वहादुर क्षेत्री	पिडारीगुठी ९	स्था.वि.व्य.स.स.
२	आरवुन नेशा	पिडारीगुठी ८	वाल सञ्जाल सदस्य/वाल सञ्जाल
३	मन्जुदेवि चमार	पिडारीगुठी ७	स्था.वि.व्य.स.स.
४	जोखम राम	पिडारीगुठी ७	स्था.वि.व्य.स.स.
५	उमेश कुमार साह	पिडारीगुठी ९	स्था.वि.व्य.स.स.
६	नन्दकिशोर गिरी	पिडारीगुठी ८	गाविस कार्यालय सहायक
७	रविशंकर क्षेत्री	पिडारीगुठी ९	फिल्ड मोविलाईजर
८	दिपेन्द्र चर्तुवेदी	पिडारीगुठी ९	गाविस सामाजिक परिचालक

झ) आधारभूत प्राथमिक उपचार पुर्नताजगी प्रशिक्षण लिएको बाबालिकाहरुको नामावली
स्थान :- जगरनाथपुर गा.पा.वडानं.१ पिडारीगुठी

क्र.सं.	नम थर	ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
१	सन्तोष महतो कोइरी	अध्यक्ष	
२	कन्हैयालाल साह	पिडारीगुठी-१	
३	सोयव अख्तर	पिडारीगुठी-१	
४	दशरथ कुमार	पिडारीगुठी-१	
५	विराज महतो कोइरी	पिडारीगुठी-१	
६	अंगुर आलम गदी	पिडारीगुठी-१	
७	राहुल कुमार	पिडारीगुठी-१	
८	लक्ष्मण कुमार साह	पिडारीगुठी-१	
९	सैफअली राय	पिडारीगुठी-१	
१०	मन्जित कुमार नुनीया	पिडारीगुठी-१	
११	दिपरानी कुमारी	पिडारीगुठी-१	
१२	हसबुन नेशा	पिडारीगुठी-१	
१३	पन्नालाल राम	पिडारीगुठी-१	

१४	सुनिल कुमार पासवान	पिडारीगुठी-१	
१५	लोहा कुमार माभी	पिडारीगुठी-१	
१६	आरति कुमारी	पिडारीगुठी-१	
१७	संगिता कुमारी	पिडारीगुठी-१	
१८	लक्ष्मीना कुमारी शर्मा	पिडारीगुठी-१	
१९	नेहा खातुन	पिडारीगुठी-१	
२०	पूजा कुमारी	पिडारीगुठी-१	
२१	सिन्धुमती कुमारी पटेल	पिडारीगुठी-१	
२२	सन्जु कुमारी राम	पिडारीगुठी-१	
२३	ललसा कुमारी	पिडारीगुठी-१	
२४	सन्ध्या कुमारी	पिडारीगुठी-१	

अ) सामुदायीक खोज तथा उद्धार पुर्नताजगी प्रशिक्षण लिएका बालबालिकाहरुको नामावली :

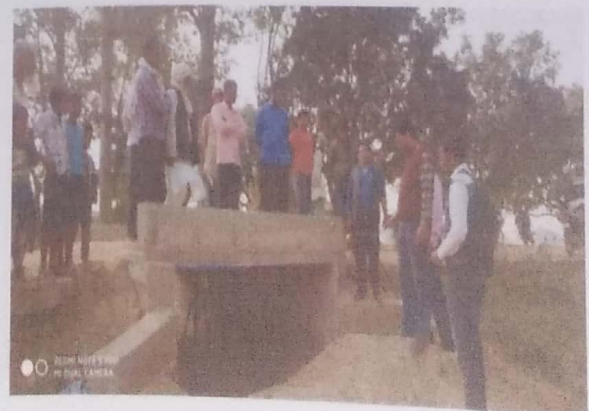
थान :- जगरनाथपुर गा.पा.वडानं.१, पिडारीगुठी

क्र.स.	सहभागीहरु को नाम	पद/निकाय	सम्पर्क नं.
१	मन्जित कुमार नुनिया	बालसंजाल सदस्य	
२	सैफअली राय	बालक्लब सदस्य	
३	फरियाज गदी	बालक्लब सदस्य	
४	दिपरानी कुमारी	बालक्लब सदस्य	
५	संध्या कुमारी शर्मा	बालक्लब अध्यक्ष	
६	पुजा कुमारी साह	बालक्लब सदस्य	
७	लक्ष्मिना कुमारी शर्मा	बालक्लब सदस्य	
८	लक्ष्मीना कुमारी साह	बालक्लब सदस्य	
९	चन्देश्वर महतो	बालक्लब अध्यक्ष	
१०	नेहा खातुन	बालक्लब सदस्य	
११	लक्ष्मण कुमार	बालक्लब सचिव	
१२	सुनिल कुमार पासवान	बालक्लब सदस्य	
१३	संतोष महतो कोइरी	बालक्लब अध्यक्ष	
१४	पन्नालाल कुमार राम	बालक्लब अध्यक्ष	
१५	पवन कुमार पोखेल	बालक्लब अध्यक्ष	
१६	मधु कुमार धोवी	बालक्लब अध्यक्ष	
१७	पुजा कुमारी	बालक्लब सदस्य	
१८	ममता कुमारी गिरी	बालक्लब कोषाध्यक्ष	
१९	कन्हैयालाल साह	बालक्लब सदस्य	
२०	अहिया अंसारी	बालक्लब सदस्य	
२१	दशरथ कुमारसाह	बालक्लब सदस्य	
२२	अनु कुमारी गिरी	बालक्लब सदस्य	
२३	आरती कुमारी साह	बालक्लब सदस्य	
२४	हासबुन नेशा	बालक्लब सदस्य	
२५	हसनतारा खातुन	फिलड मो.	
२६	दिनेश गिरी	राजनितिक दल	
२७	सरिफ राउत गदी	उप मेयर ,ज.गा.पा	

आपतकालिन सामग्री पालिकामा हस्तान्तरण गरिएको नामावली

क्रस	सामग्रीको विवरण	स्थान	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
	<u>उद्धार सामग्री १ सेट</u> साइरन १ थान, मेगाफोन १ थान, लाइफ ज्याकेट ६ थान, हेलमेट ६ थान, त्रिपाल ६ थान, कम्बल ८ थान, वालटिन १० थान, स्टेचर १ थान, प्राथमिक उपचार बक्स सामग्री सहित १ थान, गैटि १ थान, गैडचा १ थान, हेक्सोबलेड १ थान, हेडटर्च १ थान, ग्यालेन २ थान, हथौडा १ थान, कोदालो १ थान, वेलचा १ थान, गल १ थान, प्लास्टिक रौल १ थान, डोरी २ रोल १०० मिटर तथा वाक्स १ थान, सिटी २ थान	जगरनाथपुर गा.पा.वडा नं.१	मगरु राउत गदी वडा अध्यक्ष	

कार्यक्रमका भलकहरु

विपद् पुर्ब तयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यशाला गोष्ठी सम्पन्न

काठमाडौं, १ फागुन । पर्सामा बिन्दुवासिनी गाउँपालिकामा पारिषद स्तरिय विपद् पुर्ब तयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यशाला गोष्ठी आइतबार सम्पन्न भएको छ । नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा पर्सामा आयोजना र युनिसेफको सहयोगमा तयार पारिएको विपद् जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रम अन्तर्गत भएको गोष्ठी सम्पन्न भएको हो ।

गाउँपालिका अध्यक्ष श्रीमान साह कानुनको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा गा.पा.का बोर्ड सदस्यहरू, शाखा प्रमुखहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखा अमर

पटिप्ता सभापति राजेन्द्र प्रसाद शीरसिया र बिपद्सँग सरोकार राख्ने विभिन्न व्यक्तिहरूको सहभागिता रहेको थियो । गोष्ठीमा कार्यक्रम प्रमुख उमेश मिश्रा र सचिव प्रहम्वरा एराजले विपद् पुर्ब तयारी तथा प्रतिकार्य योजना बारे जानकारी पुर्याउने जानकारी दिए ।

जसमा गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष किरण देवी गुप्ता, निर्मित प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत नरेश चौहान, शिक्षा शाखा प्रमुख कपिल सामिछाने, योजना प्रमुख तिताराम पडिया, महिला सदस्यहरू किरण देवी, जगमति राम, रुबाबजा खालुन, फुलमति देवी लगायतको उपस्थिति रहेको थियो ।

घातुका करन्ट लागेर मृत्यु भएका हुन् । उमराका करन्ट लागेर घटनास्थलमै मृत्यु आज विहान साढे आठ बजे घर नजीकको भएको थियो ।

जोखिम न्यूनीकरण अभिमुखीकरण सम्पन्न

प्रस, वीरगंज, ३ भदौ । कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि प्रमुख बाल केन्द्रित विपद् जोखिम जिल्ला अधिकारी एवं जिल्ला विपद् न्यूनीकरण अभिमुखीकरण कार्यक्रम व्यवस्थापन समितिका संयोजक महलवार समापन भयो । तारायणप्रसाद भट्टराइले विपद् जोखिम युनिसेफको आर्थिक सहयोग तथा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी पर्सामा शाखाद्वारा न्यूनीकरणको क्षेत्रमा युनिसेफले पुर्याएको भूमिकाको प्रशंसा गरे ।

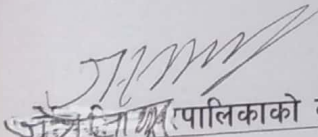
सञ्चालित अभिमुखीकरण रेडक्रस पर्सामा कार्यक्रममा विशिष्ट अतिथि रेडक्रस शाखा विपद् व्यवस्थापन समितिका सभापति वीरेन्द्र राज संयोजक रामनरेशप्रसाद यादवको कडेलगायतले मन्तव्य व्यक्त गरेका अध्यक्षतामा भएको थियो ।

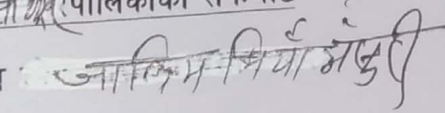
४.४) कार्यक्रम हस्तान्तरण प्रमाणपत्र

कार्यक्रम हस्तान्तरण प्रमाण-पत्र

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, प्रदेश नं.२ शाखा वीरगंजद्वारा युनिसेफ नेपालको आर्थिक सहयोगमा जगरनाथपुर गाँउपालिका, पर्सा मा सञ्चालित बाल केन्द्रीत विपद् जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रम मिति १७ पौष २०७४ देखि १६ पौष २०७८ (१ जनवरी २०१७ देखि ३१ डिसेम्बर २०२१ सम्म सञ्चालन भई सफलतापूर्वक सम्पन्न भएको छ । कार्यक्रम सञ्चालनका दौरानमा मुख्यतया बालबालिका, समुदाय, जनप्रतिनिधि तथा स्थानीय निकाय को क्षमता अभिवृद्धि, समुदायका प्रथम उद्धार कर्ता निर्माण, बालक्लब तथा संजालको निर्माण तथा परिचालन, गाँउपालिका को विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, विपद् व्यवस्थापन कोष तथा परिचालन निर्देशिका, स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माण, आपकालीन सामग्रीको भण्डारण, सानास्तरका अल्पीकरणका कार्यहरु सम्पन्न गरी गाँउपालिका को विपद् जोखिम न्यूनीकरण कार्यको पहल गरेको छ । कार्यक्रम अवधिभरी सम्पन्न गरेका कार्यहरु तथा उपलब्धी समेटेर यो कार्यक्रम हस्तान्तरण पुस्तिका संस्थागत स्मरणको लागि तयार गरी हस्तान्तरण गरिएको छ ।

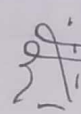
आशा छ, भविष्यमा गाँउपालिका ले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७५ को परिच्छेद-७ को दफा १७ तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद-३ दफा ११ को (न) ले दिएको अधिकार प्रयोगगरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा जलवायु परिवर्तन अनुकुलनका कार्यहरुलाई आफ्नो वार्षिक, आवधिक तथा दीर्घकालिन योजनाहरुमा मुलप्रवाहीकरण गरी उत्थानशील समाज निर्माणमा पहल कदमी गर्ने छ ।

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, प्रदेश नं.२ शाखा वीरगंजको तर्फबाट

नाम : श्री

पद : अध्यक्ष

मिति : २०७८।०९।१२

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, प्रदेश नं.२ शाखा वीरगंजको तर्फबाट

नाम : श्री फूलमहम्मद मियाँ

पद : अध्यक्ष

मिति : २०७८।०९।१२